

آیین نامه نحوه انتخاب کارشناسان استاندارد

شماره ۴۲۹۰۵/ ۱۲۹۴۸۹

۱۳۸۹/۶/۱۳

وزارت صنایع و معادن

وزیران عضو کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست بنا به پیشنهاد شماره ۱۴۷۵۴ مورخ ۱۳۸۸/۳/۹ مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و به استناد ماده (۱۵) قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران - مصوب ۱۳۷۱ - و با رعایت تصویب نامه شماره ۱۶۴۰۸۲/ت/۳۷۳ هـ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۱۰ «آیین نامه نحوه انتخاب کارشناسان استاندارد» را به شرح زیر تصویب نمودند:

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف - مؤسسه: مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران.

ب - کارشناس استاندارد: اشخاص حقیقی یا حقوقی که صلاحیت آن ها طبق ضوابط این آیین نامه توسط مؤسسه تأیید می شود و پروانه کارشناسی دریافت می نمایند.

ج - کمیسیون: کمیسیون انتخاب کارشناسان استاندارد موضوع ماده (۸)

ماده ۲- شرایط انتخاب اشخاص حقیقی به شرح زیر تعیین می شود:

۱- متدین به دین مبین اسلام و یا یکی از اقلیت های دینی شناخته شده در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

۲- داشتن تابعیت ایرانی.

۳- عدم محکومیت به محرومیت از حقوق اجتماعی.

۴- عدم اعتیاد به مواد مخدر.

۵- دارا بودن مدرک علمی دکتری و سه سال سابقه کار و تجربه یا کارشناسی ارشد و پنج سال سابقه کار و تجربه یا کارشناسی و هشت سال سابقه کار و تجربه در رشته مربوط و مورد تقاضا.

۶- قبولی در آزمون کتبی.

تبصره ۱- در مواردی که رشته تحصیلی با رشته فعالیت مورد تقاضا منطبق نباشد لیکن متقاضی دارای تجربه حداقل دو سال بیشتر از سوابق موضوع بند (۵) باشد، متقاضی می تواند با تأیید کمیسیون پروانه کارشناسی دریافت نماید.

تبصره ۲- متقاضیان دارای یکی از شرایط زیر، می توانند با تأیید کمیسیون و تصویب رئیس مؤسسه بدون شرکت در آزمون کتبی پروانه کارشناسی دریافت نمایند:

۱- دارا بودن مدرک تحصیلی دکترا در یکی از رشته های تخصصی مرتبط و دارای رتبه علمی استادی در یکی از دانشگاه های معتبر کشور.

۲- داشتن حداقل ده سال سابقه کار مرتبط در مؤسسه.

۳- داشتن حداقل پنج سال سابقه کار در مؤسسه و مشارکت در تدوین حداقل سه استاندارد ملی (به‌عنوان دبیر یا رئیس) یا حداقل یک‌صد ساعت آموزش (تدریس) در زمینه استاندارد یا ارائه حداقل دو طرح تحقیقاتی مرتبط.

۴- داشتن پنج سال سابقه کار در پست‌های مدیریتی مؤسسه.

تبصره ۳- کارکنان مؤسسه فقط در صورت قطع ارتباط استخدامی با مؤسسه و در دوران بازنشستگی می‌توانند با رعایت ضوابط مندرج در این آیین‌نامه جهت دریافت پروانه کارشناسی استاندارد اقدام نمایند.

تبصره ۴- انطباق مستندات و مدارک ارائه‌شده توسط متقاضیان در هنگام ثبت‌نام با شرایط و مدارک تعیین‌شده در این آیین‌نامه به عهده دبیرخانه کمیسیون می‌باشد.

ماده ۳- مؤسسه موظف است ترتیبی اتخاذ نماید که آزمون کتبی کارشناسان استاندارد حداقل سالی یک‌بار برگزار گردد.

تبصره - دستورالعمل نحوه برگزاری آزمون، نصاب نمره قبولی، مقررات رشته‌های تخصصی و شاخص‌های بررسی مستندات و نحوه احراز سوابق تجربی و برگزاری دوره‌های آموزشی ضمن خدمت کارشناسان استاندارد توسط مؤسسه تدوین و ابلاغ می‌شود.

ماده ۴- اشخاص حقوقی نظیر شرکت‌های بازرسی، آزمایشگاه‌های همکار، مؤسسات آموزشی و مانند آن‌ها که در چارچوب قوانین و مقررات مربوط و توسط نظام تأیید صلاحیت ایران یا بخش‌های صالح درون مؤسسه تأیید صلاحیت می‌شوند، به شرط دارا بودن حداقل یک نفر کارشناس استاندارد که به‌موجب این آیین‌نامه پروانه کارشناسی دریافت نموده است، می‌توانند پروانه کارشناسی دریافت نمایند. کلیه خدمات کارشناسی اشخاص حقوقی باید به تأیید کارشناس حقیقی یادشده برسد.

تبصره ۱- آن دسته از آزمایشگاه‌های همکار و شرکت‌های بازرسی که بر اساس مقررات موجود تأیید صلاحیت شده‌اند موظف‌اند ظرف یک سال نسبت به انطباق خود با شرایط این آیین‌نامه اقدام نمایند. مؤسسه نیز موظف است ضمن برگزاری آزمون اختصاصی، آنان را در اولویت صدور پروانه کارشناسی قرار دهد. در غیر این صورت خدماتی که توسط شرکت و آزمایشگاه همکار مذکور به‌عنوان کارشناس استاندارد ارائه می‌گردد فاقد اعتبار می‌باشد.

تبصره ۲- مؤسسه بر اشتغال کارشناس حقیقی استاندارد در مؤسسه یا شرکت متقاضی نظارت می‌نماید.

ماده ۵ - داوطلبان واجد شرایط مندرج در ماده (۲) و تبصره‌های مربوط در این آیین‌نامه، برای دریافت پروانه باید ضمن حضور در جلسه کمیسیون که با حضور معاون برنامه‌ریزی و تدوین استاندارد مؤسسه (رئیس کمیسیون) یا نماینده وی تشکیل می‌گردد پس از ادای سوگند به شرح متن پیوست که به مهر «پیوست تصویب‌نامه هیئت‌وزیران» تأییدشده است و امضاء سوگندنامه، پروانه کارشناسی استاندارد را با امضای رئیس مؤسسه یا مقام مجاز از سوی وی دریافت خواهند نمود.

تبصره - پروانه کارشناسی استاندارد اشخاص حقوقی (اعم از مؤسسات و شرکت‌ها) نیز پس از ادای سوگند و امضاء سوگندنامه توسط مدیرعامل یا بالاترین مقام مؤسسه یا شرکت مربوط به ایشان اعطا می‌شود.

ماده ۶ - مدت اعتبار پروانه کارشناسی استاندارد سه سال از زمان صدور خواهد بود.

تبصره - تمديد يا تجديد پروانه كارشناسي استاندارد اشخاص حقيقي منوط به گذراندن دوره‌هاي آموزشي مربوطه (حداقل بيست ساعت در سال) و اجرائي دقيق وظايف و دستورالعمل‌هاي مرتبط، ارائه گزارش فعاليت و اخذ تأييد معاونت برنامه‌ريزي و تدوين استاندارد مؤسسه مي‌باشد.

ماده ۷- در موارد زير پروانه كارشناسي لغو خواهد شد:

۱- از دست دادن شرايط تأييد صلاحيت به تشخيص كميسيون.

۲- صدور حكم قطعي به محروميت از حقوق اجتماعي توسط مراجع صالح.

۳- اخراج يا انفصال از خدمت كارشناس حقيقي داراي پروانه استاندارد از شركت و مؤسسه تأييد صلاحيت شده و عدم به‌كارگيري فرد جاينگزين.

ماده ۸ - اعضاي كميسيون به شرح زير تعيين مي‌شوند:

۱- معاون برنامه‌ريزي و تدوين استاندارد مؤسسه (رئيس).

۲- معاون نظارت بر اجرائي استاندارد و سيستم‌هاي كيفيت يا يكي از مديران كل مؤسسه به نمايندگي از وي.

۳- مدير كل امور استان‌ها و دبيرانه شوراي عالي استاندارد.

۴- دو نفر كارشناس فني خبره به پيشنهاد معاون برنامه‌ريزي و تدوين استاندارد مؤسسه و تأييد رئيس مؤسسه.

۵- نماينده جامعه كارشناسان استاندارد با تأييد رئيس مؤسسه.

۶- مدير امور آموزش و ترويج مؤسسه (دبير و رئيس دبيرانه).

تبصره - جلسات كميسيون با حضور حداقل پنج نفر از اعضا رسميت مي‌يابد و تصميمات با رأی چهار عضو حاضر در جلسه لازم‌الاجرا مي‌باشد.

ماده ۹- مجموعه وظايفي كه به موجب قانون اصلاح قوانين و مقررات موسسه استاندارد و تحقيقات صنعتي ايران - مصوب ۱۳۷۱- و اصلاحات بعدي آن به عهده موسسه مي‌باشد، جزء وظايف كارشناس استاندارد خواهد بود.

ماده ۱۰- دستگاه‌هاي موضوع ماده (۵) قانون مديريت خدمات كشوري - مصوب ۱۳۸۶- موظفاند در مواردی كه نیاز به استفاده از خدمات مؤسسات، شركت‌ها و اشخاص حقيقي فعال در حوزه استاندارد دارند، از كارشناسان حقيقي و حقيقي داراي پروانه كارشناسي استاندارد استفاده نمايند.

تبصره ۱- مؤسسه مي‌تواند در موارد لزوم انجام وظايف و خدمات كارشناسي موردنياز خود را از طريق عقد قرارداد با اشخاص حقيقي و حقيقي به ترتيبی كه شرح خدمات موردنظر در آن درج گرديده، بر اساس بند «ه» ماده (۲۹) قانون برگزاري مناقصات - مصوب ۱۳۸۳- و مفاد فصل سوم آيين‌نامه آن موضوع تصويب‌نامه شماره ۸۴۱۷۸/ت/۳۴۱۶۲-هـ مورخ ۱۳۸۵/۷/۱۶، به كارشناس واگذار نمايد.

تبصره ۲- در مواردی كه كارشناس استاندارد خدماتی را در رابطه با موضوع وظايف مؤسسه به بخش‌هاي دولتي و غيردولتي ارائه مي‌دهد مكلف است يك نسخه از گزارش عملکرد و كارشناسي خود را به‌نحوی كه مؤسسه تعيين خواهد نمود، به دبيرانه كميسيون تسليم نمايد.

ماده ۱۱- اظهارنظر کارشناس باید مستدل، صریح و شامل کلیه نکات و توضیحاتی که برای تبیین نظریه ضروری است یا توسط کمیسیون مشخص می‌شود باشد. کارشناس استاندارد موظف است در حدود صلاحیت خود نظر کارشناسی را به‌طور کتبی و در مهلت مقرر به مراجع ذی‌ربط تسلیم و نسخه‌ای از آن را تا مدت پنج سال بعد از تاریخ تسلیم نگهداری نماید.

ماده ۱۲- کارشناس استاندارد موظف است در امور ارجاعی در صورت وجود جهات رد، موضوع را به‌طور کتبی اعلام و از مبادرت به کارشناسی امتناع نماید، در غیر این صورت متخلف محسوب و به مجازات‌های مقرر محکوم می‌شود. جهات رد کارشناس همان جهات رد دادرسی مندرج در ماده (۴۶) قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور کیفری - مصوب ۱۳۷۸- می‌باشد.

ماده ۱۳- حق‌الزحمه اشخاص حقیقی دارای پروانه کارشناسی استاندارد برای انجام وظایفی که به آنان ارجاع می‌گردد به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف - دارندگان درجه دکتری به ازای هر ساعت کار کارشناسی (۱۵۰) درصد قیمت پایه.

ب - دارندگان درجه کارشناسی ارشد به ازای هر ساعت کار کارشناسی (۱۲۰) درصد قیمت پایه.

ج - دارندگان درجه کارشناسی به ازای هر ساعت کار کارشناسی (۱۰۰) درصد قیمت پایه.

تبصره ۱- قیمت پایه هر سال توسط کمیسیون تعیین و پس از تأیید رئیس مؤسسه اعلام می‌شود.

تبصره ۲- مؤسسه می‌تواند بابت ایاب و ذهاب کارشناسان استاندارد به ازای هر دو ساعت حداکثر معادل یک ساعت حق‌الزحمه رده کارشناسی مربوط اضافه پرداخت نماید.

تبصره ۳- در صورتی که انجام کار کارشناسی حسب درخواست اشخاصی غیر از مؤسسه انجام شده باشد پرداخت حق‌الزحمه کارشناس به عهده درخواست‌کننده خواهد بود.

ماده ۱۴- تخلفات کارشناسان استاندارد به شرح زیر می‌باشد:

- ۱- عدم حضور در مراجع صالحه برای انجام کارشناسی در وقت مقرر بدون عذر موجه.
- ۲- عدم انجام به‌موقع امر کارشناسی و یا امتناع از کارشناسی در مواقعی که کار از طریق مؤسسه ارجاع شده باشد.
- ۳- مسامحه و سهل‌انگاری در اظهارنظر کارشناسی هرچند در تصمیمات مراجع صلاحیت‌دار تأثیرگذار نباشد.
- ۴- تسلیم اسناد و مدارک به اشخاصی که قانوناً حق دریافت آن را ندارند و یا امتناع از تسلیم آن‌ها به اشخاصی که حق دریافت آن را دارند.
- ۵- سوءرفتار و اعمال خلاف شئون شغلی.
- ۶- نقض قوانین و مقررات در اظهارنظر کارشناسی.
- ۷- انجام کارشناسی و اظهارنظر در اموری که خارج از صلاحیت کارشناس است.
- ۸- انجام کارشناسی و اظهارنظر با وجود جهات رد کارشناسی.
- ۹- اظهارنظر خلاف واقع.
- ۱۰- انجام کارشناسی و اظهارنظر با پروانه‌ای که اعتبار آن منقضی شده است.
- ۱۱- افشاء اسرار و اسناد محرمانه و تخلف از سوگند.
- ۱۲- اخذ وجه یا مال مازاد بر تعرفه دستمزد.

۱۳- انجام کارشناسی و اظهارنظر در زمان تعلیق پروانه کارشناسی.

ماده ۱۵- تنبیهات به ترتیب درجه عبارت‌اند از:

- ۱- تذکر بدون درج در پرونده کارشناس.
- ۲- تذکر با درج در پرونده کارشناس.
- ۳- تعلیق پروانه کارشناسی حداقل به مدت سه ماه و حداکثر تا پایان مدت اعتبار پروانه.
- ۴- عدم تمدید و صدور مجدد پروانه از یک سال تا سه سال در استان مربوطه.
- ۵- عدم تمدید و صدور پروانه در سطح کشور.
- ۶- لغو پروانه کارشناسی در صورت احراز زایل شدن یکی از شرایط تأیید صلاحیت اشخاص حقیقی و حقوقی.

ماده ۱۶- کمیسیون مرجع تشخیص تخلف و صدور رأی محکومیت به یکی از تنبیهات مندرج در آئین‌نامه با رعایت تناسب تخلف و تنبیه می‌باشد که با دعوت از یکی از قضات دادگستری به انتخاب رئیس کل دادگستری استان (در صورت معرفی) تشکیل می‌شود.

تبصره ۱- در صورتی که اعمال ارتكابی کارشناس علاوه بر تخلف، به دلیل وجود شاکی خصوصی واجد وصف حقوقی یا کیفری باشد کمیسیون موظف است پرونده امر را به مرجع قضایی صلاحیت‌دار ارسال نماید. رأی مراجع قضایی مانع از اجرای تنبیه‌های تعیین شده در این آیین‌نامه نخواهد بود.

تبصره ۲- در صورت اثبات غرض مجرمانه در رابطه با تصمیمات کمیسیون، می‌توان اعضای کمیسیون را تحت تعقیب قضایی قرارداد.

این تصویب‌نامه در تاریخ ۱۳۸۹/۶/۱ به تأیید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.

سوگندنامه

به نام خدویند یکتا

«به خداوند متعال سوگند یاد می‌کنم تا در کلیه اموری که برای کارشناسی به من / به این شرکت / مؤسسه محول می‌شود به‌راستی و درستی اظهارنظر نمایم و اغراض شخصی خود را در آن دخالت ندهم و ضمن رعایت جانب عدالت و انصاف، رازدار و امین باشم و خداوند متعال را در همه حال ناظر و شاهد اعمال خود بدانم.»

امضا

تاریخ

معاون اول رئیس‌جمهور - محمدرضا رحیمی